

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Стан і перспективи розвитку національних економік в значній мірі залежать від їх інтелектуального потенціалу, тобто від здатності суспільств створювати й використовувати нові знання, ідеї, сучасні технології тощо. Інформація та набуті знання стають сьогодні основними чинниками економічного розвитку розвинених країн, до 90% економічного зростання яких забезпечується саме за рахунок інтелектуальних ресурсів.

Якщо світові лідери в умовах глобального порядку економічного лібералізму активно використовують донорський інтелектуальний потенціал (наприклад, США свою наукову систему майже наполовину формують за рахунок зарубіжних спеціалістів), то для інших країн, у тому числі для України актуальною є збереження і розвиток власного інтелектуального потенціалу (освітнього, наукового). Тому дослідження стану і чинників формування інтелектуального потенціалу, виокремлення його пріоритетних напрямів є стратегічно важливим для майбутнього України.

Нажаль, у сучасній економіці України інтелектуальний потенціал використовується недостатньо. Незатребуваність створеного поколіннями українських громадян інтелектуального потенціалу вже призвела до розпаду багатьох наукових і виробничих колективів, технологічної деградації виробництва, масового відтоку талановитих фахівців за кордон. Економіка України, всупереч наявному могутньому науковому і освітньому потенціалу, розвивається дуже мляво, залишається технологічно відсталою, трудомісткою, енергоємною, практично низькоукладною, зорієнтованою на експорт.

Радикально змінити ці негативні тенденції можливо лише за умови переходу до інноваційного економічного розвитку і інтелектуалізації сучасного українського суспільства. По-перше, інтелект нації має перетворитися з безпосередньої продуктивної сили на вирішальний чинник соціально-економічного розвитку суспільства; по-друге, забезпечити випереджальний розвиток української економіки можливо лише на підставі ефективного використання інтелектуального капіталу; по-третє, запорукою позитивних зрушень є активна участь держави - як через створення відповідних організаційних структур, так і шляхом розроблення механізмів стимулювання наукових досліджень, впровадження інновацій і підготовки необхідних кадрів.

Науковий керівник – Т.О.Петрушина, д.соц.н., с.н.с.